

גישות באבחון וטיפול בכאב

שנה ב' סיעוד מבח"ר

סמסטר א', תשע"ג

ימי ב – בין השעות 1200-1530 (במחצית השנייה של הסמסטר)
שם המרצה: פרופ' מיכל גרנות

רקע ומטרות הקורס:

אחים ואחיות מטפלים באופן שוטף במטופלים הסובלים מכאב. מטרת הקורס היא להעשיר את הידע ולגבש תפיסות עדכניות לגבי הגישות הטיפוליות במצבי כאב מגוונים. יינתן דגש רב לשנות הבין אישית הקיימת בביטוי, בתגובה ובהתנהגות הכאב כמו גם ביעילות התרופות לשיכוך הכאב. היות והכאב הינו סובייקטיבי ומושפע מגורמים רבים, הקורס יתמקד בגישות לביצוע אמדן וכימות של הכאב. בקורס ילמדו סוגיות העוסקות בהבנת מורכבות תופעת הכאב, תוך הכרת אספקטים פיזיולוגיים, קוגניטיביים ואמוציונאליים של כאב חד, כרוני עצבי וסרטני תוך התייחסות לעקרונות הטיפול בתסמונות כאב ייחודיות.

תכנים:

1. שיעור פתיחה - מורכבות תופעת הכאב, סיווגי הכאב וגורמים המשפיעים על עוצמתו
2. פיזיולוגיה ופתופיזיולוגיה של הכאב
3. הכרת מנגנונים המעורבים בתסמונות ומחלות כאב
4. השפעת מאפייני אישיות וגורמים פסיכולוגיים וקוגניציה על עיבוד ותפיסת הכאב.
5. אומדן כאב - שיטות וכלים לאומדן וכימות כאב במצבים קליניים שונים ובאוכלוסיות שונות
6. עקרונות הטיפול בכאב החד – עקרונות הטיפול התרופתי
7. הגישה לטיפול בכאב כרוני – גישות תרופתיות ולא תרופתיות
8. הכרת תסמונות כאב כרוני המייצגות מנגנונים פתופיזיולוגיים שונים
9. עקרונות הטיפול בכאב העצבי
10. קווים מנחים לטיפול בכאב שנובע ממקור סרטני

דרישות הקורס: נוכחות חובה ב-80% היעדרות נוספת לא תאפשר לגשת למבחן.
עמידה בהצלחה במבחן בציון עובר 60

מאמר לקריאת חובה (המאמר ישלח למייל הכיתתי ויצורף לאתר הלמידה המתוקשבת):

Granot, M., Goldstein-Ferber, S., & Azzam, Z. (2004). Gender differences in the perception of chest pain.
Journal of Pain and Symptom Management, 27, 149-155

ספרות מומלצת:

Wall P.D. and Melzack R. (eds.) Textbook on Pain, 5th Edition, Edinburgh; Churchill Livingstone, 2006.